

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการศึกษาวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนบ้านโนนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จากการสอบถาม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงต้นอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และ ด้านงานบุคคล

2. ผลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนบ้านโนนจาน การดำเนินงานเน้นการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นหลัก มีขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วม เช่น การส่งเสริมกิจกรรมการบริหารงานบุคคล การมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรสถานศึกษา การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน การมีส่วนร่วมในการรายงานผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ชุมชนได้รับทราบ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางและวางแผนงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือ และตกลงพิจารณาด้านที่อยู่ใน

ระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 2) ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งการจัดกิจกรรมนั้นได้กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับความรู้เกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การหาข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเองแล้วนำมาเปรียบเทียบ สรุป เป็นความคิดรวบยอดด้วยตนเอง ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผลจากการดำเนินการหลังจบการดำเนินการพัฒนา ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) แล้วนำ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาอภิปราย วิเคราะห์ วิจัย ซึ่งเป็นการสะท้อนผล (Reflect) จึง ได้ลงความเห็นว่าจะต้องดำเนินการปรับปรุงพัฒนา คือ กำหนดแนวทางในการพัฒนา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา โดยให้ วิทยากรมุ่งเน้นให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักใน ความสำคัญของการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โดยหยิบยกสภาพและ สถานการณ์ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถมองเห็นแนว ทางการและสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน โดยการจัดประชุมเชิง ปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกัน กำหนดกรอบในวิจัย ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นได้แก่ 1) ด้านบุคลากรมีส่วนร่วมในการ การพิจารณาและสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ หน้าที่และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ และร่วมกับสถานศึกษาในกรณีที่สถานศึกษาขาด อัตรากำลังครู โรงเรียนได้จัดกิจกรรมประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการสรรหา จัด จ้างและจัดหาวิทยากรภายนอก และ 2) ด้านการบริหารงานทั่วไป ร่วมพิจารณาและให้การ ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สนับสนุนการบริหารงานกิจกรรม นักเรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมจัดทำแผนและปฏิทินการจัดกิจกรรมนักเรียนในแต่ละปี การศึกษาโดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม ซึ่งผลจากการพัฒนา ดังกล่าวทำให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจและมีพฤติกรรมการมี ส่วนร่วมมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 2 พบประเด็นที่น่าสนใจ ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ
บริหารโรงเรียนบ้านโนนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 2 จากการสอบถามและแบบสัมภาษณ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า
โดยภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้
ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหาร
งบประมาณ ทั้งนี้อาจเนื่องจากตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 29 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาไว้ว่าให้
สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน
องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ
ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัด
การศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ
ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการ
สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชนและสอดคล้องกับหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดว่า ควรมีการ
ปรับปรุงหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้อง
ในแต่ละสภาพของท้องถิ่น เช่น ปรับปรุงแบบรายงานผลนักเรียน ปรับปรุงสมุดประจำตัว
นักเรียน ปรับปรุงวิธีการวัด ประเมินผลของนักเรียน เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 1) ตลอดทั้งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงที่
ประกาศใช้เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2546 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยสถานศึกษาละ
เก้าคนแต่ไม่เกินสิบหกคน ประกอบด้วย ผู้แทนของผู้ปกครองของนักเรียน ผู้แทนครู ผู้แทน
องค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทน
พระภิกษุและหรือองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็น
กรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่สำคัญ 12 ประการ

คือ 1) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริหารได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กมีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา 8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมถึงสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของการศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน 11) แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร และ 12) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 15) ซึ่งผลจากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโนนจาน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านโนนจานยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนและไม่ค่อยเห็นความสำคัญของบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครู และชุมชน ควรเข้ามาให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านโนนจาน ให้อยู่ในระดับมากเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนต่อไป

2. จากผลการศึกษาพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนจาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า โดยภาพการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นทั้ง 2 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด การทำและแก้ไขปัญหาร่วมกันดังที่ อุดม กลิบุตร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการพัฒนาการมีส่วนร่วม

ร่วมของบุคลากรกลุ่มงานพยาบาล โรงพยาบาลสีชมพูในการดำเนินกิจกรรม 5 ส. โดยใช้เทคนิค AIC ได้กล่าวถึงผลการศึกษาว่า การใช้เทคนิค AIC แล้วทำให้บุคลากรทุกระดับเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจกรรมนั้นในทุกกิจกรรมสำคัญของโครงการ ทำให้โครงการนั้น ๆ ประสบความสำเร็จได้โดยง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ กัณนิษฐา มาเต็ม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้กระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ (AIC) ในการแก้ไขปัญหาทุพโภชนาการในเด็กอายุ 0 – 5 ปี จังหวัดขอนแก่น พบว่ากระบวนการ AIC ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของชุมชนก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนสามารถนำกิจกรรม/โครงการจากการประชุมไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาทุพโภชนาการในเด็กอายุ 0-5 ปีก็ได้ นอกจากนี้กระบวนการ AIC ยังเหมาะสมจะนำไปใช้พัฒนากระบวนการทำงาน โดยการวางแผนของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี และมีประโยชน์สำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองการแก้ปัญหาและพัฒนาหน่วยงานได้เป็นอย่างดี กระบวนการนี้อาจใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อการวางแผนการพัฒนาการสร้างทีมงาน การแก้ปัญหา การสร้างความร่วมมือหรือการแก้ความขัดแย้ง กระบวนการนี้จะสามารถสร้างพลังสร้างสรรค์ขึ้นมาเมื่อฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นเมื่อคณะกรรมการและครูทุกคนมีส่วนร่วมในการช่วยกันคิด ทำ และปรับปรุงแก้ไข กระบวนการ AIC จึงเป็นเครื่องมือของการจัดการ ด้วยการวางแผนกลวิธี แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ แก้ไขการขัดแย้งก่อนการทำงาน ด้วยการสร้างทีมงานพัฒนาโรงเรียน พัฒนาชุมชน พัฒนาการจัดการอย่างมีส่วนร่วมเพิ่มพลังด้วยการให้ทีมงานที่เกี่ยวข้องกับตนเองเกี่ยวข้องกับคนอื่นและเกี่ยวข้องกับทุกคน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการโดยภาพรวมมีการพัฒนาขึ้นทั้ง 2 ด้าน คือ

1) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 2) ด้านการบริหารทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากได้ใช้การพัฒนาคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนจาน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้เป็นไปตามสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโนนจาน ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมและโครงการ การติดตามและประเมินผล สรุปผลการวิจัยในการปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเด็น คือ การจัดการกิจกรรมบริหารจัดการศึกษา ผลที่ได้รับสามารถพัฒนาการดำเนินการมีส่วนร่วมของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี เพราะการทำงานเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคน การทำงานมีการวางแผนและปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ได้แก่ ปรับปรุงหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียน กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมตรวจสุขภาพ ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและทำให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามกรอบพัฒนาที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการเชิงปฏิบัติการที่เป็นระบบที่สอดคล้องอยู่ในการปฏิบัติจริง กิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติอยู่แล้ว ควรมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะเกี่ยวกับระบบการบริหารงานที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมที่ ในการแก้ปัญหาเพื่อการศึกษาให้มีคุณภาพ และสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ผลการพัฒนาพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมให้ชัดเจนและต่อเนื่อง เพื่อในสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนและสถานศึกษา

1.3 ผลจากการวิจัยควรนำความรู้จากการพัฒนาไปใช้ในชุมชนเพื่อส่งเสริมและการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา โดยส่งเสริมการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.4 ผลจากการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการนำข้อมูลจากการวิจัยไปเผยแพร่ผลงานการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลงานต่อสาธารณชน และมีการยกย่องเชิดชูเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาศักยภาพในการให้ความร่วมมือตามบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 แต่ละด้านในเชิงเจาะลึกหรือการศึกษาเฉพาะกรณี

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยจุดใจที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 และพื้นที่อื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY